

Viatge papal a Xipre: ecumenisme i geopolítica

Dij, 3/06/2010 per Catalunya Religió

(Marta Nin - CR) Del 4 al 6 de juny, de dijous a diumenge, Benet XVI emprèn el seu setzè viatge apostòlic a l'estranger per desplaçar-se a un país que no ha estat mai visitat per un pontífex: Xipre. Es tracta del primer cop que el papa alemany viatja a una terra majoritàriament ortodoxa. El viatge és una iniciativa de l'arquebisbe de l'església ortodoxa de Xipre, Chrisostomos II, el qual ha estat a Roma en diferents ocasions i sempre ha destacat pel seu compromís ecumènic.

Xipre, terra cabdal en el desenvolupament de les primeres comunitats cristianes (apareix en nombroses ocasions al Fets dels Apòstols i és la meta del primer viatge apostòlic de sant Pau), també juga un paper clau en l'actual diàleg ecumènic. No és casual que la darrera trobada interreligiosa de la Comunitat de Sant Egidi tingués lloc a Xipre. I també aquesta illa va acollir l'última reunió de la Comissió Mixta Internacional per al Diàleg Catòlico-Ortodox. Un dels fruits d'aquesta visita de Benet XVI podria ser una propera trobada entre el patriarca de Moscou, Kiril, i el papa de Roma. Chrisostomos II és un dels principals promotors d'aquest possible encontre.

Tot i així, en el pla religiós, alguns ortodoxos radicals no veuen amb bons ulls la visita de Benet XVI i en els últims dies almenys cinc alts prelats de l'església ortodoxa xipriota s'hi han manifestat contraris, especialment l'arquebisbe Athanasios, que ha acusat el papa d'heretge i ha declarat que no participarà a cap cerimònia. Malgrat algunes franges extremistes, però, la majoria de la població considera important la visita del papa, pel relleu internacional de l'esdeveniment. I qui més l'aplaudeix, evidentment, és la minoria catòlica, que compta amb poc més de 20.000 fidels (el 3,15% de la població), la majoria de ritu maronita.

Durant la seva visita, Benet XVI entregarà als bisbes del Pròxim Orient l'*Instrumentum Laboris* (document de base de treball) per al proper [Sínode dels Bisbes](#), que se celebrarà a la tardor al Vaticà, i que reunirà els caps de les comunitats catòliques d'Egipte, Eritrea, Etiòpia, Albània, Bulgària, Xipre, Grècia, Iran, Irak, Líban, Palestina, Israel, Síria, Jordània i Turquia. El Sínode de la tardor se centrarà en qüestions rellevants per als catòlics de la zona, com ara la persecució de les minories cristianes en països de majoria musulmana.

En aquest sentit, fa un parell de mesos, el Comitè Jueu Internacional per a les Consultacions Interreligioses va expressar al secretari d'Estat Vaticà, Tarcisio Bertone, el seu malestar pel contingut del text previ a l'*Instrumentum Laboris*, ja que, segons ells, sembla que es desprengui que les persecucions contra els cristians s'han d'atribuir en última instància a l'acció governativa d'Israel. I Israel no deixarà de veure's [interpel·lada](#) ara després del recent incident amb la flota pacifista de Gaza, que va salpar precisament de Xipre. El portaveu del Vaticà, Federico Lombardi, va assegurar que malgrat "aquests esdeveniments tristos i preocupants pel clima de la zona, el programa del papa no variarà".

Des del punt de vista geopolític, a banda de la delicada situació al Pròxim Orient, hi ha la qüestió de la divisió política de Xipre, ja que des de l'ocupació turca del 1974, l'illa està dividida en dues zones: la part nord s'autoanomena República Turca del Nord de Xipre, reconeguda internacionalment només per Turquia, i en la qual els musulmans han causat estralls en les esglésies cristianes. La visita del papa es limita, però, a la part grega de l'illa. L'ocupació turca és un dels impediments per a què Turquia ingressi en la Unió Europea. Caldrà prestar atenció a les referències que el pontífex pugui fer a la qüestió turca, especialment també per a les ressonàncies que això pugui tenir en les relacions amb el món musulmà.

En aquest marc de conflictes, Benet XVI vol dur a terme la seva [visita a Xipre](#) amb un clar [missatge de pau](#), per aquest motiu, tant a l'arribada com en el comiat el papa beneirà simbòlicament una olivera.